

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 7400/2568

พนักงานอัยการจังหวัดพิษณุโลก โจทก์ นาย ว. ผู้ร้อง นาย ธ. จำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.อ. มาตรา 69, ป.อ. มาตรา 288

ย่อ / หลักกฎหมาย

พฤติการณ์ที่ผู้ตายถอนเสาปูนที่ปักไว้เพื่อแสดงแนวเขตที่ดินระหว่างที่ดินของภริยาจำเลยกับที่ดินของบุตรผู้ตาย เมื่อจำเลยไปสอบถามผู้ตายแล้วเกิดปากเสียงโต้เถียงกัน ผู้ตายใช้อาวุธมีดอีโต้ฟันจำเลย ถูว่ามีภยันตรายซึ่งเกิดจากการประทุษร้ายอันละเมิดต่อกฎหมายและเป็นภยันตรายที่ใกล้จะถึงแก่จำเลยแล้ว แม้ต่อมาจำเลยแย่งอาวุธมีดอีโต้ได้จากผู้ตายก็ตาม แต่ขณะนั้นผู้ตายยังคงอยู่บริเวณที่เกิดเหตุจึงมิใช่ภยันตรายที่จะเกิดขึ้นแก่จำเลยหมดไปแล้ว ในสถานการณ์เช่นนั้นจำเลยย่อมไม่มีเวลาคิดว่าต้องวิ่งหลบหนีเพื่อเอาชีวิตรอดหรือรอผู้ตายเข้ามาแย่งอาวุธมีดอีโต้จากจำเลย และไม่มีเหตุอันใดที่จำเลยจะเสี่ยงภัยต่อสู้กับผู้ตายอีก การที่จำเลยใช้อาวุธมีดอีโต้ฟันและตีผู้ตายจึงเป็นการป้องกันโดยชอบด้วยกฎหมายแล้ว แต่อย่างไรก็ตามเมื่อจำเลยใช้อาวุธมีดอีโต้ฟันและตีผู้ตายจนล้มลงแล้ว แสดงว่าภยันตรายที่เกิดจากการกระทำของผู้ตายนั้นถูกจำเลยควบคุมมิให้ก่อให้เกิดอันตรายแก่จำเลยได้อีกได้ ถูว่ามีภยันตรายที่ผู้ตายจะก่อแก่จำเลยหมดไปแล้ว จำเลยจึงไม่จำเป็นต้องใช้อาวุธมีดอีโต้ฟันผู้ตายอีก ดังนี้ การที่จำเลยใช้อาวุธมีดอีโต้ฟันผู้ตายที่ศีรษะซ้ำอีกหลายครั้งในขณะที่ผู้ตายล้มลงแล้ว นับได้ว่าเป็นการกระทำที่เกินสมควรแก่เหตุตาม ป.อ. มาตรา 69 เพราะหากจำเลยไม่ใช้อาวุธมีดอีโต้ฟันผู้ตายที่ศีรษะซ้ำอีกหลายครั้ง ผู้ตายคงไม่ถึงแก่ความตาย เพราะตามรายงานการตรวจศพเป็นการชี้แจงแล้วว่าสาเหตุการตายเกิดจากการบาดเจ็บรุนแรงที่ศีรษะจากของแข็งมีขนาดหนักหลายบาดแผล คดีจึงฟังไม่ได้ว่าการที่จำเลยใช้อาวุธมีดอีโต้ฆ่าผู้ตายเป็นการป้องกันโดยชอบด้วยกฎหมาย จำเลยจึงมีความผิดฐานฆ่าผู้อื่นโดยป้องกันเกินสมควรแก่เหตุ ตาม ป.อ. มาตรา 288 ประกอบมาตรา 69

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 33, 288 และริบอาวุธมีดอีโต้ของกลาง จำเลยให้การรับสารภาพ แต่ก่อนสืบพยาน จำเลยขอถอนคำให้การเดิม และให้การใหม่โดยต่อสู้อ้างเหตุป้องกัน ระหว่างพิจารณา นายวิทยา บุตรของนายปิ่น ผู้ตาย ยื่นคำร้องขอให้บังคับจำเลยชดเชยค่าสินไหมทดแทนเป็นค่าปลงศพและค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ในการจัดงานศพผู้ตาย เป็นเงิน 300,000 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 5 ต่อปี ของต้นเงินดังกล่าว นับแต่วันที่ 4 พฤศจิกายน 2565 เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ จำเลยให้การในคดีส่วนแพ่งขอให้ยกคำร้อง ผู้ร้องยื่นคำร้องว่า ผู้ร้องตกลงประนีประนอมเรื่องค่าสินไหมทดแทนกับจำเลยแล้ว โดยจำเลยชดเชยค่าสินไหมทดแทนให้ผู้ร้องเป็นเงิน 80,000 บาท ผู้ร้องจึงไม่ติดใจดำเนินคดีอีก ขอถอนคำร้องศาลชั้นต้นอนุญาต และมีคำสั่งให้จำหน่ายคดีเฉพาะส่วนแพ่งออกจากสารบบความ ศาลชั้นต้นพิพากษาว่า จำเลยมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 288 ประกอบมาตรา 72 จำคุก 6 ปี คำให้การของจำเลยชั้นสอบสวนตลอดจนชั้นพิจารณาเป็นประโยชน์แก่การพิจารณา มีเหตุบรรเทาโทษ ลดโทษให้หนึ่งในสามตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 78 คงจำคุก 4 ปี ริบมีดอีโต้ของกลาง จำเลยอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ภาค 6 พิพากษายืน แต่ค่าฤชาธรรมเนียมในคดีส่วนแพ่ง

ศาลชั้นต้นให้เป็นพับ จำเลยฎีกา โดยผู้พิพากษาซึ่งพิจารณาและลงชื่อในคำพิพากษาศาลชั้นต้น อนุญาตให้ฎีกา ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า ข้อเท็จจริงที่คู่ความไม่ได้เถียงกันในชั้นฎีการับฟังเป็นยุติว่า เมื่อวันที่ 4 พฤศจิกายน 2565 เวลาประมาณ 15 นาฬิกา จำเลยเห็นนายปิ่น ผู้ตาย ถืออาวุธมีดอีโต้ ของกลางเดินไปยังเสาปูนที่ปักไว้เพื่อแสดงแนวเขตที่ดินระหว่างที่ดินของนางสาวรวง ภริยาจำเลย กับที่ดินของนายวิทยา บุตรผู้ตาย แล้วผู้ตายถอนเสาปูนดังกล่าวออก จำเลยจึงไปถาม ผู้ตายถึงสาเหตุที่ถอนเสาปูน ทำให้ผู้ตายกับจำเลยมีปากเสียงโต้เถียงกัน จากนั้นผู้ตายใช้อาวุธมีด อีโต้ของกลางฟันที่ศีรษะของจำเลย แต่จำเลยเอี้ยวตัวหลบไปด้านขวาแล้วยกมือซ้ายขึ้นกันอาวุธ มีดอีโต้ของกลางไว้ ทำให้คมอาวุธมีดอีโต้ของกลางถูกนิ้วหัวแม่มือมือซ้ายของจำเลยได้รับอันตราย สาหัส จำเลยจึงใช้มือขวาจับข้อมือขวาของผู้ตายแล้วบิดทำให้อาวุธมีดอีโต้ของกลางหลุดจาก มือขวาของผู้ตายตกลงไปที่พื้น จากนั้นจำเลยใช้มือขวาหยิบอาวุธมีดอีโต้ของกลางขึ้นมาและฟัน ไปที่ศีรษะผู้ตายหลายครั้ง เป็นเหตุให้ผู้ตายถึงแก่ความตาย หลังเกิดเหตุจำเลยไปมอบตัวต่อ เจ้าพนักงานตำรวจที่ป้อมสายตรวจตำบลพันเสา ปัญหาต้องวินิจฉัยตามฎีกาจำเลยข้อแรกมีว่า การกระทำของจำเลยเป็นการป้องกันโดยชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ เห็นว่า นอกจากข้อเท็จจริงที่ รับฟังเป็นยุติดังกล่าวข้างต้นแล้ว ได้ความจากร้อยตำรวจเอกพงษ์ศิริ พนักงานสอบสวน ว่า จำเลย ให้การชั้นสอบสวนว่า วันเวลาเกิดเหตุ ขณะจำเลยกำลังรดน้ำชานา ผู้ตายเดินมาตามทุ่งนาของ ผู้ตายแล้วถอนเสาปูนที่ปักแสดงแนวเขตระหว่างที่ดินของภริยาจำเลยกับที่ดินของบุตรผู้ตาย จำเลยจึงเข้าไปหาผู้ตายแล้วถามว่า เจ้าพนักงานมารังวัดแล้วปักเสาปูนแล้ว มาถอนเสาออกทำไม ผู้ตายพูดว่า กูจะทำ มีปัญหาไหม มึงจะเอาอย่างไรกับกู แล้วผู้ตายใช้อาวุธมีดอีโต้ที่ถือมาฟันจำเลยที่ บริเวณลำตัว จำเลยหลบ แต่ไม่พ้นคมมีดจึงฟันถูกนิ้วมือของจำเลย จำเลยจับแขนขวาของผู้ตายซึ่ง ถืออาวุธมีดอีโต้อยู่ บิดแขนของผู้ตายทำให้อาวุธมีดอีโต้ร่วงลงพื้น แล้วจำเลยหยิบอาวุธมีดอีโต้ ดังกล่าวขึ้นมาฟันไปที่บริเวณศีรษะของผู้ตายและหันอาวุธมีดอีโต้แล้วใช้ด้านข้างตีผู้ตายที่ แขนขวาจนแขนหัก กับใช้ด้านคมมีดฟันไปที่ศีรษะของผู้ตายจนล้มลง เมื่อผู้ตายล้มลงแล้ว จำเลย ใช้ด้านคมมีดฟันที่ศีรษะของผู้ตายอีก 2 ครั้ง แต่จำเลยเบิกความเกี่ยวกับการใช้อาวุธมีดอีโต้ ของกลางฟันผู้ตายเพียงว่า เมื่อจำเลยหยิบอาวุธมีดอีโต้ของกลางที่พื้นแล้วฟันศีรษะผู้ตาย ประมาณ 3 ครั้งติดต่อกัน ผู้ตายล้มลงหน้าคว่ำลงกับพื้น เห็นได้ว่าจำเลยให้การชั้นสอบสวนถึง รายละเอียดในการใช้อาวุธมีดอีโต้ของกลางฟันและตีผู้ตายต่างจากคำเบิกความ แต่เมื่อจำเลย ให้การต่อร้อยตำรวจเอกพงษ์ศิริหลังเกิดเหตุ 1 วัน และให้การเพิ่มเติมหลังเกิดเหตุ 4 วัน ย่อมไม่มี เวลาที่จะคิดไตร่ตรองปรึกษาหารือกับบุคคลอื่นก่อนว่าจะให้การต่อสู้คดีอย่างไร กับจำเลยไม่ได้ โต้แย้งว่าคำให้การชั้นสอบสวนของจำเลยนั้น ร้อยตำรวจเอกพงษ์ศิริได้จัดทำขึ้นไม่ถูกต้องอย่างไร และคำให้การในชั้นสอบสวนของจำเลยเกี่ยวกับการใช้อาวุธมีดอีโต้ของกลางฟันผู้ตายมี รายละเอียดมากกว่าที่จำเลยเบิกความ หากจำเลยไม่ได้ให้การตามความเป็นจริงก็ยากที่ ร้อยตำรวจเอกพงษ์ศิริจะจัดทำขึ้นมาปรักปรำจำเลยได้ ทั้งลักษณะการฟันและตีผู้ตายตาม คำให้การชั้นสอบสวนของจำเลยสอดคล้องกับร่องรอยบาดแผลต่าง ๆ ของผู้ตายที่ปรากฏตามราย งานการตรวจศพไว้ จึงเชื่อได้ว่าจำเลยให้การในชั้นสอบสวนเกี่ยวกับการใช้อาวุธมีดอีโต้ของกลาง ฟันและตีผู้ตายตามข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้น คำให้การชั้นสอบสวนของจำเลยในส่วนนี้จึงรับฟังได้ ข้อเท็จจริงที่รับฟังเป็นยุติดังกล่าว พฤติการณ์ที่ผู้ตายถอนเสาปูนที่ปักไว้เพื่อแสดงแนวเขตที่ดิน ระหว่างที่ดินของภริยาจำเลยกับที่ดินของบุตรผู้ตาย เมื่อจำเลยไปสอบถามผู้ตายแล้วเกิดปากเสียง โต้เถียงกัน ผู้ตายใช้อาวุธมีดอีโต้ของกลางฟันจำเลย ถือว่ามีภัยอันตรายซึ่งเกิดจากการประทุษร้าย

อันละเมิดต่อกฎหมายและเป็นอันตรายที่ใกล้จะถึงแก่จําเลยแล้ว แม้ต่อมาจําเลยแย้งอาวุธมีดอีโต้ของกลางได้จากผู้ตายก็ตาม แต่ขณะนั้นผู้ตายยังคงอยู่บริเวณที่เกิดเหตุจึงมิใช่ภัยอันตรายที่จะเกิดขึ้นแก่จําเลยหมดไปแล้ว ในสถานการณ์เช่นนั้นจําเลยย่อมไม่มีเวลาคิดว่าต้องวิ่งหลบหนีเพื่อเอาชีวิตรอดหรือรอผู้ตายเข้ามาแย้งอาวุธมีดอีโต้ของกลางจากจําเลย และไม่มีเหตุอันใดที่จําเลยจะเสี่ยงภัยต่อสู้กับผู้ตายอีก การที่จําเลยใช้อาวุธมีดอีโต้ของกลางฟันและตีผู้ตายจึงเป็นการป้องกันโดยชอบด้วยกฎหมายแล้ว แต่อย่างไรก็ตามเมื่อจําเลยใช้อาวุธมีดอีโต้ของกลางฟันและตีผู้ตายจนล้มลงแล้ว แสดงว่าภัยอันตรายที่เกิดจากการกระทำของผู้ตายนั้นถูกจําเลยควบคุมมิให้ก่อให้เกิดอันตรายแก่จําเลยได้อีกได้ ถือว่าภัยอันตรายที่ผู้ตายจะก่อแก่จําเลยหมดไปแล้ว จําเลยจึงไม่จำเป็นต้องใช้อาวุธมีดอีโต้ของกลางฟันผู้ตายอีก ดังนี้ การที่จําเลยใช้อาวุธมีดอีโต้ของกลางฟันผู้ตายที่ศีรษะซ้ำอีกหลายครั้งในขณะที่ผู้ตายล้มลงแล้ว นับได้ว่าเป็นการกระทำที่เกินสมควรแก่เหตุ ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 69 เพราะหากจําเลยไม่ใช้อาวุธมีดอีโต้ของกลางฟันผู้ตายที่ศีรษะซ้ำอีกหลายครั้ง ผู้ตายคงไม่ถึงแก่ความตาย เพราะตามรายงานการตรวจศพ เป็นการชี้แจงแล้วว่าสาเหตุการตายเกิดจากการบาดเจ็บรุนแรงที่ศีรษะจากของแข็งมีคมขนาดหนักหลายบาดแผล คดีจึงฟังไม่ได้ว่าการที่จําเลยใช้อาวุธมีดอีโต้ของกลางฆ่าผู้ตายเป็นการป้องกันโดยชอบด้วยกฎหมาย จําเลยจึงมีความผิดฐานฆ่าผู้อื่นโดยป้องกันเกินสมควรแก่เหตุ ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 288 ประกอบมาตรา 69 ที่ศาลล่างทั้งสองลงโทษจําเลยฐานฆ่าผู้อื่นโดยบันดาลโทสะนั้น ศาลฎีกาไม่เห็นพ้องด้วย ฎีกาจําเลยฟังขึ้นบางส่วน ปัญหาต้องวินิจฉัยตามฎีกาจําเลยข้อต่อไปมีว่า มีเหตุสมควรรอลงโทษจําคุกให้แก่จําเลยหรือไม่ เห็นว่า เหตุที่จําเลยใช้อาวุธมีดอีโต้ของกลางฟันและตีผู้ตายสืบเนื่องจากผู้ตายไปถอนเสาปูนที่ปักไว้เพื่อแสดงแนวเขตที่ดินระหว่างที่ดินของนางสาวรวง ภิรียาจําเลย กับนายวิทยา บุตรผู้ตาย แล้วใช้อาวุธมีดอีโต้ของกลางฟันจําเลยก่อน นับว่าผู้ตายมีส่วนผิดอยู่ด้วยที่ทำให้เกิดเหตุในคดีนี้ขึ้น ประกอบกับจําเลยได้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนเป็นเงิน 80,000 บาท ให้แก่นายวิทยาบุตรผู้ตาย จนไม่ติดใจดำเนินคดีแก่จําเลย และไม่ปรากฏว่าจําเลยได้รับโทษจําคุกมาก่อน ศาลฎีกาจึงเห็นสมควรให้โอกาสจําเลยกลับตนเป็นพลเมืองดีโดยรอลงโทษจําคุกให้ แต่เพื่อประโยชน์ในการแก้ไขเปลี่ยนแปลงตนเองของจําเลย เห็นสมควรกำหนดเงื่อนไขเพื่อคุ้มครองความประพฤติของจําเลยไว้ด้วย ฎีกาจําเลยข้อนี้ฟังขึ้น พิพากษาแก้เป็นว่า จําเลยมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 288 ประกอบมาตรา 69 จําคุก 6 ปี เมื่อลดโทษให้หนึ่งในสามแล้ว คงจําคุก 4 ปี โทษจําคุกให้รอลงโทษไว้มีกำหนด 4 ปี นับแต่วันอ่านคำพิพากษาศาลฎีกาให้จําเลยฟัง และคุ้มครองความประพฤติของจําเลยไว้ 2 ปี โดยให้จําเลยไปรายงานตัวต่อพนักงานคุมประพฤติ 3 ครั้ง ต่อปี ตามเงื่อนไขและกำหนดระยะเวลาที่พนักงานคุมประพฤติเห็นสมควร และให้จําเลยกระทำความผิดหรือการกระทำความผิดหรือสาธารณประโยชน์ตามที่พนักงานคุมประพฤติเห็นสมควรมีกำหนด 30 ชั่วโมง ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 56 นอกจากที่แก้ไขให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 6

องค์คณะ

เทพ อิงคสิทธิ์ · ธนาคม ลิ้มภักดี · ศรศักดิ์ กุลจิตติบวร

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/7400/2568>